

Zbrodnia apartheidu

9 września 2011

Aby utrzymać „żydowski” charakter państwa, władze Izraela stosują rasistowską politykę apartheidu w stosunku do Palestyńczyków.

AFRYKA POŁUDNIOWA, ROK 1948

Po wygraniu wyborów, Partia Narodowa przekształciła politykę segregacji rasowej wprowadzoną za czasów holenderskich i brytyjskich rządów kolonialnych w coś o wiele bardziej wyrafinowanego i machiawelicznego. Rząd podzielił mieszkańców kraju na trzy oddzielne rasy: białych, kolorowych i czarnych. Każda rasa miała swoje prawa i ograniczenia. Biała mniejszość kontrolowała znacznie większą czarną większość.

Ten system dominacji i separacji stał się powszechnie znany jako „apartheid”.

W wyniku połączenia walki zbrojnej, pokojowego oporu, presji międzynarodowej oraz bojkotu, system ten upadł ostatecznie w 1990 r. (kiedy zniesiono zakaz funkcjonowania Afrykańskiego Kongresu Narodowego i innych partii politycznych), a w 1994 r. po miażdżącym zwycięstwie jakie odniósł Afrykański Kongres Narodowy w wyborach powszechnych, Nelson Mandela został prezydentem kraju.

Na początku lat 1970. wiele krajów, które potępiało zbrodnię apartheidu, uznało, że nadszedł czas aby sięgnąć po środki prawne w celu wywarcia jeszcze większego nacisku na rząd Republiki Południowej Afryki. W 1973 r. Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (ZO ONZ) ratyfikowało Międzynarodową Konwencję o Zwalczaniu i Karaniu Zbrodni Apartheidu

Definiuje ona zbrodnię apartheidu jako „niehumanitarne czyny popełnione w celu ustanowienia i utrzymania dominacji jednej grupy rasowej nad jakąkolwiek inną grupą rasową i

systematycznego jej uciskania”.

W 2002 r. Statut Rzymski Międzynarodowego Trybunału Karnego, określił zbrodnię apartheidu, jako nieludzkie czyny o charakterze podobnym do innych zbrodni przeciwko ludzkości „popełnione w ramach zinstytucjonalizowanego ustroju ukierunkowanego na systematyczny ucisk oraz przewagę jednej grupy rasowej nad jakąkolwiek inną grupą rasową (lub grupami) oraz dokonane w zamiarze utrzymania tego ustroju.”

Obie definicje zwracają uwagę na coś bardzo ważnego. Zbrodnia apartheidu jest zbrodnią przeciwko ludzkości wykraczającą daleko poza terytorium RPA. Każde państwo prowadzące politykę dyskryminacji i segregacji rasowej może być uznane za winne zbrodni apartheidu.

PALESTYNA (POD MANDATEM BRYTYJSKIM), MAJ 1948

14 maja 1948 r. po szybkim wycofaniu się wojsk brytyjskich z Palestyny – David Ben Gurion, szef Światowej Organizacji Syjonistycznej i prezes Agencji Żydowskiej w Palestynie, ogłosił narodziny państwa Izrael. Zamiast konstytucji przyjęto ustawy określające Izrael jako „państwo żydowskie i demokratyczne”.

W 1967 r., po wydarzeniach określanych przez Izraelczyków mianem „wojny sześciodniowej”, a przez Palestyńczyków jako „An-Naksah”, Izrael zaanektował Jerozolimę i okupował Zachodni Brzegu oraz Strefę Gazy (znane dzisiaj jako Palestyńskie Terytoria Okupowane – OPT). Od tego momentu umysły establishmentu izraelskiego nurtuje zasadnicza kwestia, a mianowicie jak zachować „żydowski” charakter państwa, kiedy 20% jego obywateli stanowią Palestyńczycy, a pozostałe 4 miliony Palestyńczyków znajduje się pod okupacją. Co się stanie jeśli Palestyńczycy rzeczywiście staną się większością w Ziemi Świętej?

Dla władz Izraela scenariusz taki był bardzo niebezpieczny, zaczęto więc prowadzić politykę, mającą zapewnić dominację

ludności żydowskiej nad Palestyńczykami.

Aby zmierzyć się z „zagrożeniem demograficznym” ze strony Palestyńczyków, rząd izraelski pracował bardzo ciężko nad tym, aby prawo państwa izraelskiego stało zawsze po stronie jego żydowskich mieszkańców.

W ciągu kilku minionych dekad w samym Izraelu uchwalono ponad 30 ustaw dyskryminacyjnych. Każdy izraelski rząd dążył do „judaizacji” kraju, w jak największym stopniu pozbawiając Palestyńczyków praw obywatelskich. Na Palestyńskich Terytoriach Okupowanych wprowadzono tzw. „macierz kontroli”, system, który pozbawiał Palestyńczyków najbardziej podstawowych praw. Od 1967 r. stworzono cały labirynt checkpointów, blokad drogowych, dróg tylko dla osadników. Jednocześnie Izrael rozpoczął transfer swojej ludności na Zachodni Brzeg. Ponad pół miliona Izraelczyków żyje obecnie w ogromnych koloniach na całym Zachodnim Brzegu. Kolonie te kontrolują najbardziej strategiczne punkty i zasoby naturalne, takie jak ujęcia wody itp.

W 2002 r. rozpoczęto budowę muru bezpieczeństwa o długości 710 kilometrów wrzynającego się głęboko w obszar Zachodniego Brzegu.

AFRYKAŃCZYCY UTOŻSAMIAJĄ SEPARACJĘ Z APARTHEIDEM

W 2009 r. po przeprowadzeniu licznych badań, prominentne osoby z RPA oraz pracownicy akademicy z całego świata doszli do konkluzji, że Izrael praktykuje apartheid i kolonializm na Palestyńskich Terytoriach Okupowanych. „Jeśli chodzi o kolonializm zespół stwierdził, że polityka Izraela narusza zakaz kolonializmu, który społeczność międzynarodowa uchwaliła w latach 1960., w odpowiedzi na ruchy dekolonizacyjne w Afryce i Azji.”

Polityka izraelska szatkuje terytorium Zachodniego Brzegu, część jego obszaru anektując i bezpośrednio przyłączając do Izraela, co jest cechą kolonializmu. Izrael przywłaszczył

ziemię i zasoby wodne na Palestyńskich Terytoriach Okupowanych, połączył gospodarkę palestyńską z gospodarką izraelską i wprowadził system dominacji nad Palestyńczykami. Przez te działania Izrael odmówił rdzennej ludności prawa do samostanowienia, a dzieląc jej ziemią i zasoby naturalne uniemożliwił suwerenność. Nieustająca aneksja terytoriów jest przejawem kolonializmu.

„Jeśli chodzi o apartheid, zespół stwierdził, że zarówno izraelskie prawo jak i wdrażana przez ten kraj polityka na Palestyńskich Terytoriach Okupowanych stanowią odzwierciedlenie definicji apartheidu zawartej w Międzynarodowej Konwencji o Zwalczaniu i Karaniu Zbrodni Apartheidu. Prawo izraelskie uprzywilejowuje osadników żydowskich i dyskryminuje Palestyńczyków na tym samym terytorium dokonując rozróżnienia na bazie na ich tożsamości, które w tym przypadku działają jako „tożsamości rasowe”, w znaczeniu określonym przez prawo międzynarodowe.

Praktyki stosowane przez Izrael spełniają 5 z 6 kryteriów „niehumanitarnego traktowania” wymienionych w Konwencji.

Izraelska polityka apartheidu jest silnie naznaczona polityką demarkacji obszarów geograficznych położonych na Zachodnim Brzegu, do których dostęp Palestyńczyków jest ograniczony i których nie mogą oni opuścić bez zezwolenia.

System ten jest bardzo podobny do polityki apartheidu w RPA, w którym miejsce pobytu czarnych mieszkańców RPA ograniczało się do miejsc wskazanych dla nich przez rząd, podczas gdy biali obywatele RPA cieszyli się swobodą przemieszczania się i pełnymi prawami na pozostałym obszarze.

W listopadzie br., grupa ekspertów, prawników, nauczycieli akademickich, świadków oraz wielu innych osobistości spotka się w Cape Town w Republice Południowej Afryki na 3. sesji Russel Tribunal on Palestine (Trybunału Russela w sprawie Palestyny).

Celem tej grupy jest znalezienie odpowiedzi na pytanie w jaki sposób polityka apartheidu stosowana jest wobec Palestyńczyków jako całości oraz przeanalizowanie dostępnych środków prawnych, których można użyć, aby przeciwstawiać się tej sytuacji na arenie międzynarodowej.

Komisja sędziowska (złożona z weteranów walki z apartheidem w RPA takich jak Ronnie Kasrils i Yasmin Sooka oraz takich osób jak brytyjski barrista Michael Mansfield, amerykańska aktywistka Cynthia McKinney, autorka amerykańska Alice Walker, laureatka Nagrody Nobla Mairead Maguire, sędzia hiszpański Martin Pallin, francuska prawniczka Gisele Halimi oraz były Minister Kultury Mali Aminata Traore) której przewodzić będą arcybiskup Desmond Tutu i Stephane Hessel wysłucha zeznań ekspertów prawnych oraz świadków (włącznie z Winnie Mandelą, Johnem Dugardem, Raji Surani i Leą Tsemel) z całego świata i skupi się na szczegółowej analizie polityki Izraela wobec Palestyńczyków.

Po wysłuchaniu ekspertów, świadków jak i przedstawicieli władz Izraela (którzy również zostali zaproszeni do wzięcia udziału w tej sesji) skład sędziowski rozważy i wyda ostateczną opinię.

Co się stanie jeśli jury uzna że polityka władz Izraela w stosunku do ludności Palestyńskiej spełnia znamiona zbrodni apartheidu zawartej w Konwencji z 1976 r. i Statucie Rzymskim z 2002 r.?

Istnieje obowiązek ścigania sprawców zbrodni zgodnie z jurysdykcją Konwencji z 1976 r. i na podstawie ogólnego prawa międzynarodowego. Państwa (osoby trzecie) mają obowiązek podjąć współpracę w celu zniesienia apartheidu. Sprawa może zostać również skierowana do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

Czy państwa wypełnią swoje zobowiązania wynikające z przestrzegania prawa międzynarodowego, czy też, jak to zwykle

bywa, interes polityczny wysunie się na pierwsze miejsce?

Aby wprowadzić w życie ustalenia Międzynarodowego Trybunału trzeba będzie zwrócić się do ludzi na całym świecie – do tych którzy chcą żyć w świecie opartym na równości, równych prawach dla wszystkich i sprawiedliwości.

Czy staną na wysokości zadania? Od tego zależy nasza przyszłość.

Autor: Frank Barat

Tłumaczenie: Aneta Jerska

Źródło oryginalne: Aljazeera English

Źródło polskie: [Kampania Solidarności z Palestyną](#)

O AUTORZE

Frank Barat jest aktywistą, obrońcą praw człowieka, koordynatorem Ruseel Tribunal on Palestine. Jest redaktorem książek „Gaza in crisis”, zbioru rozmów z Noamem Chomskym i Illanem Pappe oraz mającą się ukazać „Zaangażowanie międzynarodowych korporacji w izraelską okupację” z Asą Winstanley.